

รายงาน

ของ

คณะกรรมการธิการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการธิการ ๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ ๑๑๕๗/๖๕๖

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้น คณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกมลวิศว์ แก้วแฝก	๒. พันตำรวจโท กานต์ เทียนแก้ว
๓. นายจักรรัตน์ พัวช่วย	๔. นายเจือ ราชสีห์
๕. นายชลน่าน ศรีแก้ว	๖. นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง
๗. นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ	๘. ร้อยตำรวจโท เชาวรินทร์ ถัทธศักดิ์ศิริ
๘. นายทนุศักดิ์ เล็กอุทัย	๑๐. นายนพดล พลซื่อ
๑๑. นายบรรณพัฒน์ แก้วทอง	๑๒. นายนริศ ขำนุรักษ์
๑๓. นายนิสิต สินธุไพร	๑๔. นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตนะ
๑๕. นายพินิจ จันท์สมบุญ	๑๖. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค
๑๗. นายพีระเพชร ศิริกุล	๑๘. นายภิรมย์ พลวิเศษ
๑๘. นายยุวรัตน์ กมลเวชช	๒๐. นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท
๒๑. นายวรงค์ เดชกิจวิกรม	๒๒. นายวิจิตร พรพฤฒิพันธุ์
๒๓. นายวิทยา บุรณศิริ	๒๔. นายสุภชัย โพธิ์สุ
๒๕. นายสมชัย ถิธรพัฒน์ศิริ	๒๖. นายสมบุญ อุทัยเวียนกุล
๒๗. นายสมศักดิ์ สุริยมงคล	๒๘. นายสัมพันธ์ เกตุสุวรรณ
๒๘. นายสุทธิพล ทวีชัยการ	๓๐. นายสุทิน คลังแสง
๓๑. นายอภิชาติ กาวินาญจน์	๓๒. นายอรรถพร พลบุตร
๓๓. นางสาวอรุณี ชำนาญยา	๓๔. นายอัชพร จารุจินดา
๓๕. นายอารยะ ชุมดวง	๓๖. นายอิสสระ สมชัย

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วิทยา บุรณศิริ

(นายวิทยา บุรณศิริ)

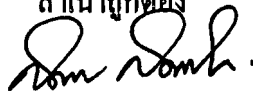
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๒๔-๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๒๖

สำเนาถูกต้อง

(นายสามารถ คัมภีรานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

วิลาวรรณ/ร่าง

มณีรัตน์/พิมพ์

ธวัชชัย/ตรวจ

ทานครั้งที่ ๑

วิลาวรรณ

อาริษา

ทานครั้งที่ ๒

อังฉรา

อัครเดช

ทานครั้งที่ ๓

เผ่าพันธ์

อโณทัย

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายวิฑูรย์ นฤเบศร	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายสุภชัย โพธิ์สุ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายวิจิตร พรพฤทธิพันธุ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายสัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๖) นายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๗) นายสุเทพ เทือกสุบรรณ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
และโฆษกคณะกรรมการ
(๘) นายชลน่าน ศรีแก้ว	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๙) นายสมศักดิ์ สุริยมงคล	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๑๐) นายเจือ ราชสีห์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๑๑) นายประสิทธิ์ ชัยวิวัฒน์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๒) นายนริศ ชำนาญกุล	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้ง นางสาววิลาวรรณ ไร่รื่น นิตกร ๖ สำนัก
กรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการใน
คณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๑) นายวรภัทร วงศ์ปราชญ์	ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการเลือกตั้ง
(๒) นายบุญเกียรติ รักษาติเจริญ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้ง

(๓) นายกฤษ เอื้อวงศ์	รองผู้อำนวยการสำนักกิจการพรรค
การเมืองและการออกเสียงประชามติ
(๔) นายรังสรรค์ ร่วมวงศ์	รองผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้ง
(๕) ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุศล	ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้ง ๔
(๖) นายสมพล พงษ์พิพัฒน์	ผู้อำนวยการฝ่ายสืบสวนสอบสวน
และวินิจัย
(๗) นายศิริวุฒิ สีนปีคุณพงษ์	ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย ๒
(๘) นายบัณฑิต วงษา	รักษาการผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาพรรค
การเมืองและการออกเสียงประชามติ
(๙) นายชัยรักษ์ คุ่มโต	หัวหน้างานการมีส่วนร่วม สำนักงาน
คณะกรรมการการเลือกตั้ง
จังหวัดสมุทรสาคร
(๑๐) พันตรี โกเมธ ประทีปทอง	พนักงานสืบสวนสอบสวน ช่วยงาน
ฝ่ายกิจการเลขานุการคณะกรรมการ
การเลือกตั้ง
(๑๑) นายณัฐกร คงเคชา	พนักงานสืบสวนสอบสวน ช่วยงาน
ฝ่ายกิจการเลขานุการคณะกรรมการ
การเลือกตั้ง
(๑๒) ว่าที่ร้อยตรี ชาติ อุกมาศ	พนักงานการเลือกตั้ง
(๑๓) นายพงษ์พิพัฒน์ เถาถัดดา	พนักงานการเลือกตั้ง
๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผู้เสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๘ คน คือ
- (๑) นายวิลาส จันทร์พิทักษ์
 - (๒) นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ
 - (๓) นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ
 - (๔) นายไมตรี สอยเหลือง
 - (๕) นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์
 - (๖) นายสุนัย จุลพงศธร
 - (๗) นางมุสดี ตามไท
 - (๘) นายชวน หลีกภัย

๕. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒/๑</u>	คณะกรรมการพิจารณาเพิ่มขึ้นใหม่
นายสุขุมพงษ์ โง่นคำ ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๒/๑ เป็นดังนี้	
<u>“มาตรา ๒/๑ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑”</u>	
คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๓</u>	มีการแก้ไข
นายวิลาส จันทร์พิทักษ์ ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นนิยามคำว่า “เทศบาล” ของมาตรา ๓ เป็นดังนี้	
<u>““เทศบาล” หมายความว่ารวมถึง เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายพิเศษจัดตั้งขึ้น”</u>	
คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๑ บททั่วไป</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u>	มีการแก้ไข
มีกรรมการขอสงวนความเห็นและผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ ร้อยตำรวจโท เชาวรินทร์ ถิทธิศักดิ์ศิริ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้เพิ่มความในมาตรา ๕ (๑) เป็นดังนี้	
<u>“(๑) กำหนดเรื่องในการจัดทำประชามติ ซึ่งจะต้องมีข้อความที่ชัดเจนและเข้าใจได้เพียงพอที่จะให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องที่จะจัดทำประชามติ”</u>	
นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขความ	

มาตรา ๕ (๑) เป็นดังนี้

“(๑) กำหนดเรื่องในการจัดทำประชามติ ซึ่งจะต้องมีข้อความที่ชัดเจนเพียงพอที่จะให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องที่จะจัดทำประชามติ”

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๕ เป็นดังนี้
“กรณีที่ดำเนินการจัดทำประชามติ ตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ให้นายกรัฐมนตรีแจ้งไปยังประธานรัฐสภาขอให้เปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา เพื่อฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๑๗๕ ก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการออกเสียงประชามติ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นางสุดี ตามไท ขอแปรญัตติแก้ไขความในมาตรา ๕ (๑) เป็นดังนี้

“(๑) กำหนดว่าการจัดให้มีการออกเสียงดังกล่าวจะกระทำที่วราชาอาณาจักรหรือ
พระราชวังในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นพระราชพิธี”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๖/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๗

ไม่มีมีการแก้ไข

มาตรา ๘

มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ ขอแปรญัตติแก้ไขความในมาตรา ๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ การออกเสียงเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียง หากปรากฏว่าผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเป็นจำนวนไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติ แต่ถ้ามีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง และปรากฏว่าผู้ออกเสียงโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จะจัดทำประชามตินั้น

การออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี คณะบุคคลหรือบุคคลใด หากปรากฏว่าผู้มาออกเสียงเป็นจำนวนไม่มากกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติ แต่ถ้ามีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเกินกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง และปรากฏว่าผู้ออกเสียงโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมาก

เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่ขอจัดทำประชามติ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติของสงวน

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอแปรญัตติแก้ไขความในวรรคสองของมาตรา ๘ เป็นดังนี้

“การออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี คณะบุคคลหรือบุคคลใด หากปรากฏว่าผู้มาออกเสียงเป็นจำนวนไม่มากกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จัดทำประชามติ แต่ถ้ามีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเกินกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง และปรากฏว่าผู้ออกเสียงโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับเรื่องที่ขอจัดทำประชามติ”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสุณัย จุลพงษ์สรร ขอแปรญัตติแก้ไขความในมาตรา ๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ การออกเสียงเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียง หากปรากฏว่าผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเป็นส่วนหนึ่งหรือมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จัดทำประชามติ แต่ถ้ามีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง และปรากฏว่าผู้ออกเสียงโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับเรื่องที่ขอจัดทำประชามตินั้น

การออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี คณะบุคคลหรือบุคคลใด หากปรากฏว่าผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเป็นส่วนหนึ่งหรือมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จัดทำประชามติ แต่ถ้ามีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง และปรากฏว่าผู้ออกเสียงโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับเรื่องที่ขอจัดทำประชามติ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติของสงวน

นางสุดี ตามไท ขอแปรญัตติแก้ไขความในวรรคสองของมาตรา ๘ เป็นดังนี้

“การออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี คณะบุคคลหรือบุคคลใด หากปรากฏว่าผู้มาออกเสียงเป็นจำนวนไม่มากกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จัดทำประชามติ แต่ถ้ามีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเกินกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง และปรากฏว่าผู้ออกเสียงโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับเรื่องที่ขอจัดทำประชามติ”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นางสุคดี ตามไท ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕ เป็น
ดังนี้

“มาตรา ๕ เมื่อมีประกาศกำหนดวันออกเสียงตามมาตรา ๖ ให้คณะกรรมการการ
เลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย เผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงให้ผู้มี
สิทธิออกเสียงได้รับทราบอย่างทั่วถึง และให้มีการนำเสนอข้อมูลครบทุกด้าน รวมทั้งจัดให้มีการแสดงความ
ความคิดเห็นโดยอิสระและเท่าเทียมกันทั้งผู้~~ที่เห็นชอบและไม่เห็นชอบ~~ในเรื่องที่จัดทำประชามติทุกฝ่าย”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ส่วนที่ ๓ เขตออกเสียง

และหน่วยออกเสียง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

ส่วนที่ ๔ ผู้มีสิทธิออกเสียง

และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายไมตรี สอยเหลือ ขอแปรญัตติตัดความในวรรคสองของมาตรา ๑๓ ออก

ทั้งวรรค เป็นดังนี้

“ให้หน่วยบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งและพรรคการเมืองและผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งตั้งพรรคการเมืองพรรคขั้วการเมืองพรรคการเมืองตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพรรคการเมืองซึ่ง
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ แก้ไขขั้วตั้งพรรคการเมืองและผู้ไม่มีสิทธิออกเสียงและพรรคการเมืองและผู้ไม่มีสิทธิออกเสียง
โดยอนุโลม ทั้งนี้ โดยให้ยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพรรคการเมือง
หรือผู้ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเลือกตั้งของพรรค”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ส่วนที่ ๕ เข้าพนักงาน

ผู้ดำเนินการออกเสียง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖

มีการแก้ไข

นายวิลาส จันทร์พิทักษ์ ขอแปรญัตติข้อความในวรรคสองของมาตรา ๑๖ ออก

ทั้งวรรค เป็นดังนี้

**“ในกรณีที่กรรมการพรรคประชาชนเพื่อไทยออกเสียงมีจำนวนไม่ถึงห้าคน ให้คณะกรรมการพรรค
พรรคออกเสียงประชาชนเขตออกเสียงแต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้นเป็นกรรมการพรรคประชาชนเพื่อ
ไทยออกเสียงให้ได้จำนวนตามหมวด ๑๕ (๒)”**

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๗

มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๖ หีบบัตรออกเสียง

และบัตรออกเสียงประชามติ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘

มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๗ การลงคะแนนออกเสียง

และการนับคะแนน

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ ขอแปรญัตติเพิ่มความในมาตรา ๑๙ เป็นดังนี้

**“มาตรา ๑๙ การลงคะแนนในบัตรออกเสียงประชามติ ให้ผู้ออกเสียงทำเครื่องหมาย
กากบาท ในช่องทำเครื่องหมายแสดงความคิดเห็นที่ผู้ออกเสียงเลือก ในกรณีที่ผู้ออกเสียงไม่ประสงค์แสดง
ความคิดเห็นให้ทำเครื่องหมายกากบาทในช่องทำเครื่องหมายไม่ประสงค์แสดงความคิดเห็น”**

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒๐

มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๒๐ เป็นดังนี้
“มาตรา ๒๐ ในวันออกเสียง ให้เปิดการลงคะแนนออกเสียง ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา
ถึงเวลา ๑๕.๑๖.๑๖.๓๐ นาฬิกา”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายชวน หลีกภัย ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๒๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐ ในวันออกเสียง ให้เปิดการลงคะแนนออกเสียง ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา
ถึงเวลา ๑๕.๑๖.๑๖.๓๐ นาฬิกา”

คณะกรรมการการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๒๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๓

มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายวิลาศ จันทร์พิทักษ์ ขอแปรญัตติแก้ไขความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของ
มาตรา ๒๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๓ กรณีการออกเสียงประชามติทั่วราชอาณาจักร คณะกรรมการการ
เลือกตั้งมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิทธิออกเสียงของผู้มีสิทธิซึ่งอยู่นอกเขต
จังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง
ประชามติ หรือผู้ที่มิถิ่นที่อยู่สหราชอาณาจักร รวมทั้งวิธีการนับคะแนน และแจ้งผลคะแนนการออกเสียง
ประชามติในกรณีดังกล่าวด้วย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ผู้มีสิทธิออกเสียงผู้ใดอยู่ในจังหวัดอื่นนอกจังหวัดที่ตน
มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านติดต่อกันเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง
หรือมีถิ่นที่อยู่สหราชอาณาจักร หากประสงค์จะใช้สิทธิออกเสียงในจังหวัดที่ตนอยู่หรือในประเทศที่ตนมีถิ่น
ที่อยู่ ต้องมาลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิออกเสียงนอกเขตจังหวัดหรือสหราชอาณาจักรแล้วแต่กรณี โดยต้อง
ลงทะเบียนก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสามสิบวัน”

คณะกรรมการการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ ขอแปรญัตติแก้ไขความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๒๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๓ กรณีการออกเสียงประชามติที่ราชอาณาจักร คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิทธิออกเสียงของผู้มีสิทธิซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียงประชามติ หรือผู้ที่มิถิ่นที่อยู่สหราชอาณาจักร รวมทั้งวิธีการนับคะแนน และแจ้งผลคะแนนการออกเสียงประชามติในกรณีดังกล่าวด้วย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ผู้มีสิทธิออกเสียงผู้ใดอยู่ในจังหวัดอื่นนอกจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านติดต่อกันเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง หรือมิถิ่นที่อยู่สหราชอาณาจักร หากประสงค์จะใช้สิทธิออกเสียงในจังหวัดที่ตนอยู่หรือในประเทศที่ตนมีถิ่นที่อยู่ ต้องมาลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิออกเสียงนอกเขตจังหวัดหรือสหราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี โดยต้องลงทะเบียนก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสามสิบวัน”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒๔

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

พันตำรวจโท กานต์ เทียนแก้ว (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้เพิ่มความในมาตรา ๒๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๔ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงจัดคูหาออกเสียงโดยกำหนดให้หันหน้าออกคูหาออกเสียง และนับจำนวนบัตรออกเสียงประชามติทั้งหมดของหน่วยออกเสียงนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรทั้งหมดในที่ออกเสียงไว้ในที่เปิดเผย และเมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนนให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงเปิดหีบบัตรออกเสียงในที่เปิดเผยแสดงให้ผู้มีสิทธิออกเสียง ซึ่งอยู่ ณ ที่ออกเสียงนั้นเห็นว่าเป็นหีบเปล่า และให้ปิดหีบบัตรออกเสียงตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดแล้วให้ทำการบันทึกการดำเนินการดังกล่าว โดยให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่ออกเสียงในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย เว้นแต่ไม่มีผู้มีสิทธิออกเสียงอยู่ในขณะนั้น”

มาตรา ๒๕

ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขความในวรรคสองของมาตรา ๒๕ เป็นดังนี้

“เมื่อคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแล้วให้อ่านชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้นั้นคั้งๆ ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วง ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงและให้จดหมายเลขบัตรและสถานที่ออกบัตร และชื่อหน่วยงานของรัฐที่ออกบัตร พร้อมทั้งให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงจดลำดับที่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงที่ต้นขั้วบัตรออกเสียงประชามติ แล้วให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสงสรวขมิชชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเป็นหลักฐานตามวิธีการที่คณะกรรมการเลือกตั้งประกาศกำหนด แล้วให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบบัตรออกเสียงประชามติให้แก่ผู้นั้นเพื่อไปลงคะแนน”

<u>มาตรา ๒๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๘ การประกาศผลการออกเสียง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๒</u>	มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๙ การคัดค้านการออกเสียง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๓</u>	มีการแก้ไข

มีการมาริการขอสงวนความเห็นและผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

พันตำรวจโท กานต์ เทียนแก้ว (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอใ้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๓ เมื่อสิ้นสุดการสงวนความเห็นขอสงวนเสียง หากผู้มาใช้สิทธิออกเสียงช่วนรหวไม่ขอขทวหรือขสงสขชของผู้หวใช้สิทธิในหน่วยออกเสียงใด เห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีสิทธิยื่นคำคัดค้านพร้อมทั้งแสดงหลักฐานว่าการออกเสียงนั้น ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายต่อคณะกรรมการเลือกตั้งนับแต่ทราบการกระทำความคิดแต่ต้องไม่เกินภวชในชี่สี่สิบสี่แปด ชั่วโมงนับแต่การสงวนความเห็นขอสงวนเสียงสิ้นสุดสง”

นายสุขุมพงศ์ ใจนาคำ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๓ เมื่อสิ้นสุดการลงคะแนนออกเสียง หากผู้มาใช้สิทธิออกเสียงจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบคนของผู้มาใช้สิทธิในหน่วยออกเสียงใด เห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีสิทธิยื่นคำคัดค้านพร้อมทั้งแสดงหลักฐานว่าการออกเสียงนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในสี่สิบสี่ชั่วโมงสามวันนับแต่ทวารสงฆ์วันถัดจากวันออกเสียงสิ้นสุด”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย	ผู้แปรญัตติขอสงวน
<u>มาตรา ๓๔</u>	มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๑๐ ความผิดและบทกำหนดโทษ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๒</u>	ไม่มีการแก้ไข

๖. ข้อสังเกตของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติคำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่า มีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติไว้ทำรายงานร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

(๑) ในมาตรา ๕ วรรคสอง การจัดสรรเวลาออกอากาศตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดนั้น นอกจากการกำหนดให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐจัดสรรเวลาออกอากาศอย่างเท่าเทียมกันทั้งสองฝ่ายแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งสมควรกำหนดหลักเกณฑ์

การแสดงความคิดเห็นในสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของเอกชนให้เป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน และให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างเพียงพอ

(๒) ในมาตรา ๒๐ การขยายเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียงจากเดิมเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา เป็น เวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา ในอนาคตหากมีการบัญญัติกฎหมายในลักษณะดังกล่าวนี้ ควรใช้หลักเกณฑ์การขยายระยะเวลาการปิดหีบการลงคะแนนออกเสียงของร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาและควรแก้ไขปรับปรุงกฎหมายอื่นให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย เพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้สิทธิของประชาชน

(๓) ในมาตรา ๒๒ เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มีสิทธิออกเสียงที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียงอื่นที่อยู่นอกหน่วยออกเสียงที่ตนมีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงเดียวกันให้ มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่นั้น สมควรมีกระบวนการตรวจสอบมิให้มีการใช้สิทธิซ้ำซ้อนกัน

(๔) ในมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กรณีผู้มีสิทธิออกเสียงมีชื่อในทะเบียนบ้าน เป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง

ก. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องประชาสัมพันธ์เรื่องการแจ้งลงทะเบียนใช้สิทธินอกเขตให้ประชาชนผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันได้ทราบอย่างทั่วถึง

ข. วันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้มีการประกาศรายชื่อเพิ่มเติมหรือลดรายชื่อในแต่ละเขต ถ้าประชาชนได้แจ้งย้ายเข้าหรือย้ายออกให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบจำนวนรายการการแจ้งย้ายเข้าหรือย้ายออก อันเป็นการลดภาระของประชาชน

ค. การออกเสียงนอกราชอาณาจักร มีการใช้งบประมาณจำนวนมาก และผลของการออกเสียงนอกราชอาณาจักรก็ไม้อาจทำให้ผลของการออกเสียงประชามติเปลี่ยนแปลงไปได้ เนื่องจากผู้ที่อยู่นอกราชอาณาจักรนอกจากมีจำนวนน้อยแล้วยังอาจไม่มีความสนใจเท่ากับการเลือกตั้ง ดังนั้น ควรพิจารณา ทบทวนการออกเสียงนอกราชอาณาจักร

(๕) ในมาตรา ๒๕ บัตรออกเสียงประชามติที่ถือเป็นบัตรเสียนั้น ควรมีการแยกประเภทของบัตรเสียแต่ละประเภทตาม (๑) ถึง (๗) พร้อมระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสียเพราะสาเหตุใด แล้วรวมจำนวนบัตรเสียแต่ละสาเหตุมีจำนวนเท่าใด และในแต่ละหน่วยออกเสียงควรมีการจัดทำเอกสารใบคุมกำกับไว้ด้วยว่ามีจำนวนผู้มาใช้สิทธิจำนวนเท่าไร บัตรดีเท่าไร บัตรเสียเท่าไร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า และการวิจัยทางวิชาการต่อไป

(๑๔)

๓. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม และ
ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายชลน่าน ศรีแก้ว)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการออกเสียงประชามติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

เหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้
คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ
เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ
นี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๒/๑ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ
พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
“รัฐธรรมนูญ” หมายความว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๖
“การออกเสียง” หมายความว่า การออกเสียงประชามติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
“ผู้มีสิทธิออกเสียง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
“วันออกเสียง” หมายความว่า วันที่กำหนดให้เป็นวันออกเสียงประชามติ
“เขตออกเสียง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดให้เป็นเขตออกเสียงประชามติ
“หน่วยออกเสียง” หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ
“ที่ออกเสียง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ และให้

หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่ออกเสียงประชามติ

“หีบบัตรออกเสียง” หมายความว่า หีบบัตรออกเสียงประชามติ

“จังหวัด” หมายความรวมถึง กรุงเทพมหานคร

“อำเภอ” หมายความรวมถึง เขตและกิ่งอำเภอ

“เทศบาล” หมายความรวมถึง เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมาย

จัดตั้งขึ้น

มาตรา ๔ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ในกรณีที่จะดำเนินการจัดทำประชามติตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ให้มี
การออกประกาศของนายกรัฐมนตรีเพื่อประท้วงในราชกิจจานุเบกษา โดยจะต้องมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) กำหนดเรื่องในการจัดทำประชามติ ซึ่งจะต้องมีข้อความที่ชัดเจนเพียงพอที่จะให้ผู้มีสิทธิ
ออกเสียงลงคะแนนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องที่จะจัดทำประชามติ

(๒) กำหนดว่าการจัดให้มีการออกเสียงดังกล่าวเป็นไปเพื่อให้มีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้
มีสิทธิออกเสียง หรือเป็นไปเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี

(๓) กำหนดว่าควรจัดให้มีบัตรออกเสียงดังกล่าวเป็นไปเพื่อให้มีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้
มีสิทธิออกเสียง หรือเป็นไปเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี

ในกรณีที่จะดำเนินการจัดทำประชามติตามที่มีกฎหมายบัญญัติตามมาตรา ๑๖๕ (๒) ของ
รัฐธรรมนูญ ให้มีการประกาศให้มีการออกเสียงในราชกิจจานุเบกษา โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำ
ประชามติให้เป็นไปตามบทที่กฎหมายนั้นบัญญัติของ ถ้ากฎหมายนั้น หรือบทกฎหมายดังกล่าวมิได้
บัญญัติผู้มีอำนาจออกประกาศให้มีการออกเสียงไว้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจ
ออกประกาศกำหนดให้มีการออกเสียงตามกฎหมายนั้น

เมื่อมีประกาศให้มีการออกเสียง ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในเรื่องที่จะจัดทำประชามติ
ต้องดำเนินการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง ได้รับทราบอย่างเพียงพอ

มาตรา ๖ เมื่อมีประกาศของนายกรัฐมนตรีให้สิทธิออกเสียงตามวรรค ๕ วรรคหนึ่ง หรือ
ประท้วงให้มีการออกเสียงตามมาตรา ๕ วรรคสอง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันออกเสียง

ในราชกิจจานุเบกษาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิได้ประกาศดังกล่าว โดยวันออกเสียงต้องไม่ก่อนเก้าสิบวัน แต่ไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันประกาศกำหนดวันออกเสียงในราชกิจจานุเบกษา และวันออกเสียงต้องกำหนดเป็นวันเดิยวกันทั้งวราชอาณาจักร หรือวันเดิยวกันทั้งเขตออกเสียง แล้วแต่กรณี

วันออกเสียงต้องกำหนดเป็นวันเดิยวกันทุกเขตออกเสียง และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) วันออกเสียงในการจัดทำประชามติตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ต้องกำหนดวันออกเสียงไม่ก่อนเก้าสิบวัน แต่ไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันประกาศกำหนดวันออกเสียงในราชกิจจานุเบกษา

(๒) วันออกเสียงในการจัดทำประชามติตามที่มีกฎหมายบัญญัติตามมาตรา ๑๖๕ (๒) ของรัฐธรรมนูญ ต้องกำหนดวันออกเสียงตามที่กฎหมายนั้นบัญญัติ ซึ่งต้องกำหนดวันออกเสียงไม่ก่อนเก้าสิบวัน แต่ไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน ถ้ากฎหมายดังกล่าวมิได้บัญญัติวันออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันออกเสียงตามระยะเวลาที่กำหนดใน (๑)

มาตรา ๖/๑ ในการดำเนินการจัดทำประชามติตามที่มีกฎหมายบัญญัติตามมาตรา ๑๖๕ (๒) ของรัฐธรรมนูญ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในเรื่องที่จัดทำประชามติรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายในการออกเสียงทั้งหมด เว้นแต่ค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการการเลือกตั้งและคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง

มาตรา ๗ การออกเสียง ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

มาตรา ๘ การออกเสียงเพื่อที่จะถือว่ามีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของในเรื่องที่จัดทำประชามติต้องมีผู้มีสิทธิมาออกเสียง หกทศวรรษผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเป็นจำนวนไม่เสียงข้างมากตว่หนึ่งหนึ่งของส่วนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ถือว่ประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติ แต่ตัวผู้มาใช้สิทธิออกเสียงและมีจำนวนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของส่วนผู้มีสิทธิมาออกเสียง และปรวทฎวผู้สออกเสียงโดยเสียงข้างมากให้ควรมเห็นชอบ ให้ถือว่ประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับในเรื่องที่จะจัดทำประชามตินั้น

การออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี คณะบุคคลหรือบุคคลใด หกทศวรรษผู้สออกเสียงให้ถือเสียงเป็นส่วนใหญ่ในหัวของส่วนผู้มีสิทธิมาออกเสียง ให้ถือว่ประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่ในการให้ความเห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติ แต่ตัวผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเกินตว่หนึ่งในหัวของส่วนผู้มีสิทธิออกเสียง และปรวทฎวผู้สออกเสียงโดยเสียงข้างมากให้ควรมหรือไม่เห็นชอบ ให้ถือว่ประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับในเรื่องที่จะจัดทำประชามติ

การออกเสียงตามที่มีกฎหมายบัญญัติตามมาตรา ๑๖๕ (๒) ของรัฐธรรมนูญ ให้ถือจำนวนคะแนนเสียงตามที่กฎหมายนั้นบัญญัติ แต่ถ้ากฎหมายดังกล่าวมิได้บัญญัติจำนวนคะแนนเสียงไว้ ให้หน้าควมในวรรคหนึ่งหรือววรรคสอง แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในเขตออกเสียงใดถ้าเห็นว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง หรือเพื่อความ
ปลอดภัยของผู้มีสิทธิออกเสียง อาจประกาศกำหนดที่ออกเสียงนอกเขตออกเสียงก็ได้ แต่ต้องอยู่ในบริเวณ
ใกล้เคียงกับหน่วยออกเสียงนั้น

ส่วนที่ ๔

ผู้มีสิทธิออกเสียง และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

มาตรา ๑๒ ผู้มีสิทธิออกเสียงต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๓ เมื่อได้มีประกาศกำหนดวันออกเสียง ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง
หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียง
และปิดประกาศบัญชีรายชื่อดังกล่าว พร้อมทั้งประกาศสงฆขัตติยธรรมวิธีตมฆตตรา ๕ วรรคหนึ่งหรือ
ประทศให้มีการออกเสียงตามมาตรา ๕ วรรคสองไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร
ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเขต ที่ว่าการกิ่งอำเภอ สำนักงานเทศบาล ศาลาว่าการเมืองพัทยา ที่ทำการองค์การ
บริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หรือที่ทำการชุมชนเมือง และที่ออกเสียงหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่
ออกเสียงในเขตออกเสียงนั้น ไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันออกเสียง

ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการขอเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งและการถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งตาม
กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๕๖ มาใช้บังคับกับการเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงและการถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิออกเสียงโดยอนุโลม
ทั้งนี้ โดยให้ยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ซึ่ง
คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

ส่วนที่ ๕

เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง

มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้อำนวยการ
การออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้ง
คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานการออกเสียง
ได้ตามสมควร

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง ดังนี้

(๑) ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียงหนึ่งคน มีหน้าที่อำนวยความสะดวกช่วยเหลือ และให้คำแนะนำในการตรวจสอบเอกสารและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง รวมทั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

(๒) คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงไม่น้อยกว่าห้าคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการลงคะแนนออกเสียงในที่ออกเสียงและนับคะแนนออกเสียงของหน่วยออกเสียงแต่ละแห่ง

ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยและสนับสนุนในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำเนินการประจำหน่วยออกเสียงและคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง

ในกรณีที่ผู้ใดขัดขวางการออกเสียง ให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกไปจากที่ออกเสียงได้ แต่ต้องไม่ใช่ชดชวรงค์ตตททที่ผู้มีสิทธิออกเสียงจะใช้สิทธิออกเสียง

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงตามมาตรา ๑๕ (๒) ให้ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการ ไม่น้อยกว่าสี่คน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้น

ในกรณีที่กรรมการประจำหน่วยออกเสียงตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่ถึงห้าคน ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงให้ได้จำนวนตามมาตรา ๑๕ (๒)

ในวันออกเสียง ถ้าถึงเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียงแล้วมีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ถึงห้าคน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่อยู่ในขณะนั้นแต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนั้นจนครบห้าคน แต่ถ้าไม่มีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่เลย ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งบุคคลอื่นผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียง ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗ นอกจากที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้ง ตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

คำตอบแทนของบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๖

หีบบัตรออกเสียง และบัตรออกเสียงประชามติ

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีหีบบัตรออกเสียงและบัตรออกเสียงประชามติ โดยมีลักษณะที่เหมาะสมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง

ลักษณะและขนาดของหีบบัตรออกเสียง บัตรออกเสียงประชามติและวิธีการลงคะแนนในบัตรออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๗

การลงคะแนนออกเสียง และการนับคะแนน

มาตรา ๑๙ การลงคะแนนในบัตรออกเสียงประชามติ ให้ผู้ออกเสียงทำเครื่องหมายกากบาท ในช่องทำเครื่องหมายแสดงความคิดเห็นที่ผู้ออกเสียงเลือก

มาตรา ๒๐ ในวันออกเสียง ให้เปิดการลงคะแนนออกเสียง ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา

มาตรา ๒๑ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงใด ให้ลงคะแนนออกเสียงได้ ณ หน่วยออกเสียงนั้น และให้มีสิทธิลงคะแนนออกเสียงได้เพียงแห่งเดียว

มาตรา ๒๒ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียงอื่นที่อยู่นอกหน่วยออกเสียงที่ตนมีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงเดียวกัน สามารถลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่ตนต้องปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๒๓ กรณีการออกเสียงประชามติที่วาระราชอาณาจักร คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิทธิออกเสียงของผู้มีสิทธิซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียงประชามติ หรือผู้ที่มีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักร รวมทั้งวิธีการนับคะแนน และแจ้งผลคะแนนการออกเสียงประชามติในกรณีดังกล่าวด้วย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ผู้มีสิทธิออกเสียงผู้ใดอยู่ในจังหวัดอื่นนอกจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านติดต่อกันเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียงหรือมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักร หากประสงค์จะใช้สิทธิออกเสียงในจังหวัดที่ตนอยู่หรือในประเทศที่ตนมีถิ่นที่อยู่ ต้องมาลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิออกเสียงนอกเขตจังหวัดหรือนอกราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี โดยต้อง

ลงทะเบียนก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

การลงทะเบียนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

มาตรา ๒๔ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนับจำนวนบัตรออกเสียงประชามติทั้งหมดของหน่วยออกเสียงนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรออกเสียงประชามติทั้งหมดในที่ออกเสียงไว้ในที่เปิดเผย และเมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนนให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงเปิดหีบบัตรออกเสียงในที่เปิดเผยแสดงให้ผู้มีสิทธิออกเสียง ซึ่งอยู่ ณ ที่ออกเสียงนั้นเห็นว่าเป็นหีบเปล่า และให้ปิดหีบบัตรออกเสียงตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดแล้วให้ทำการบันทึกการดำเนินการดังกล่าว โดยให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่ออกเสียงในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย เว้นแต่ไม่มีผู้มีสิทธิออกเสียงอยู่ในขณะนั้น

มาตรา ๒๕ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนไปแสดงตนต่อกรรมการประจำหน่วยออกเสียง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตร

เมื่อคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแล้วให้อ่านชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้นั้นดังๆ ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วง ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงและให้จดหมายเลขบัตรและสถานที่ออกบัตร และชื่อหน่วยงานของรัฐที่ออกบัตร พร้อมทั้งให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงจดลำดับที่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงที่ต้นขั้วบัตรออกเสียงประชามติ แล้วให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเป็นหลักฐานตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด แล้วให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบบัตรออกเสียงประชามติให้แก่ผู้นั้นเพื่อไปลงคะแนน

ในกรณีที่ผู้ทักท้วงหรือกรรมการประจำหน่วยออกเสียงสงสัยว่าผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมาแสดงตนนั้นไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยเป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงหรือไม่ และในกรณีที่คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงวินิจฉัยว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงทำบันทึกคำวินิจฉัยและลงลายมือชื่อไว้ด้วย และให้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนั้น

มาตรา ๒๖ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการหรือผู้สูงอายุในการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย จัดให้มีการอำนวยความสะดวกสำหรับการลงคะแนนออกเสียงของคนพิการหรือผู้สูงอายุไว้เป็นพิเศษ หรือจัดให้มีการช่วยเหลือในการลงคะแนนออกเสียงภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง

แต่การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องให้คนพิการหรือผู้สูงอายุได้ลงคะแนนออกเสียงด้วยตนเอง ทั้งนี้ การอำนวยความสะดวกนั้นต้องเป็นไปเพื่อให้มีการลงคะแนนออกเสียงโดยตรงและลับ

มาตรา ๒๖ เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศปิดการลงคะแนน และงดจ่ายบัตรออกเสียงประชามติ แล้วให้ทำเครื่องหมายในบัตรออกเสียงประชามติที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรออกเสียงประชามติที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงไม่ได้ ตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนออกเสียงได้มาอยู่ในบริเวณที่ออกเสียงแล้วก่อนเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียงที่เหลืออยู่แต่ยังไม่ได้รับบัตรออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบบัตรออกเสียงประชามติให้แก่ผู้มาแสดงตนนั้น และเมื่อผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียงเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงปิดช่องใส่บัตรออกเสียงประชามติของหีบบัตรออกเสียง และจัดทำรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรออกเสียงประชามติทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรออกเสียงประชามติ และจำนวนบัตรออกเสียงประชามติที่เหลือ โดยให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นทุกคนลงลายมือชื่อไว้ และให้ทำสำเนาปิดประกาศให้ผู้มีสิทธิไว้ ณ ที่ออกเสียงซึ่งอยู่ที่นั้นทราบดีและให้ส่งต้นฉบับไปเก็บรักษาไว้ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๒๗ เมื่อปิดการลงคะแนนออกเสียงแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงแต่ละแห่งนับคะแนน ณ ที่ออกเสียงนั้น โดยเปิดเผยคิดต่อกันจนแล้วเสร็จ

วิธีการนับคะแนนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

มาตรา ๒๘ บัตรออกเสียงประชามติดังต่อไปนี้ ให้ถือเป็นบัตรเสีย

- (๑) บัตรปลอม
- (๒) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนน
- (๓) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนในทางใด
- (๔) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนนอกช่องทำเครื่องหมาย
- (๕) บัตรที่มีใช้บัตรที่กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบให้
- (๖) บัตรที่มีการเขียนข้อความหรือถ้อยคำอื่นใดลงไป
- (๗) บัตรที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดว่าเป็นบัตรเสีย

ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงสลักหลังในบัตรที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่งว่า “เสีย” พร้อมทั้งระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสียตามความในอนุมาตราใด แล้วลงลายมือชื่อกำกับไว้ไม่น้อยกว่าสามคน และห้ามมิให้นับบัตรเสียเป็นคะแนน แต่ให้นับรวมเป็นจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงด้วย

มาตรา ๓๐ เมื่อนับคะแนนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนำบัตรออกเสียง
ประชามติของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงทั้งหมดใส่ไว้ในหีบบัตรออกเสียง พร้อมทั้งรายงานผลการนับคะแนน
แล้วปิดหีบบัตรออกเสียงจัดส่งไปให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงตามวิธีการที่
คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่เกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย หรือเหตุสุดวิสัยอย่างอื่นที่ทำให้การลงคะแนน
ออกเสียงในหน่วยออกเสียงแห่งใดไม่สามารถกระทำได้ ถ้าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนวันออกเสียงให้
คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงกำหนดหน่วยออกเสียงใหม่ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถ
ไปลงคะแนนได้โดยสะดวก แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ในกรณีที่เหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวันออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง
ประกาศลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้นและประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไปใช้
สิทธิออกเสียงที่หน่วยออกเสียงที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงกำหนดแทน แล้วรายงาน
ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๘

การประกาศผลการออกเสียง

มาตรา ๓๒ เมื่อได้ผลการนับคะแนนออกเสียงประชามติจากที่ออกเสียงทุกแห่งแล้ว ให้คณะกรรมการ
การเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงในราชกิจจานุเบกษาโดยเร็ว และหาก
เป็นการออกเสียงประชามติตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญให้แจ้งผลไปยังนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๙

การคัดค้านการออกเสียง

มาตรา ๓๓ เมื่อสิ้นสุดการลงคะแนนออกเสียง ทว่าผู้มาใช้สิทธิออกเสียงจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ
สิบของผู้มาใช้สิทธิในหน่วยออกเสียงใด เห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นไปโดยไม่สุจริต
และเที่ยงธรรม ให้มีสิทธิยื่นคำคัดค้านพร้อมทั้งแสดงหลักฐานว่าการออกเสียงนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบ
ด้วยกฎหมายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในสี่สิบสี่แปดชั่วโมงนับแต่การลงคะแนนออกเสียง
สิ้นสุดลง

มาตรา ๓๔ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำคัดค้านแล้วให้ดำเนินการพิจารณาได้สืบสวน สอบสวน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงโดยพลัน ถ้าเห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีคำสั่งให้ดำเนินการออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ ต้องไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันออกเสียง เว้นแต่การออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นจะไม่ทำให้ผลการออกเสียงของทุกหน่วยออกเสียงเปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งยกคำคัดค้านนั้นเสีย

วิธีการยื่นคำคัดค้านการออกเสียงและการพิจารณาให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๑๐

ความคิดและบทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตาม พระราชบัญญัตินี้ โดยมีชอบด้วยกฎหมาย กระทำการใดๆ อันเป็นเหตุให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

การใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายตามวรรคหนึ่ง มิได้ให้หมายความรวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่พึงต้องปฏิบัติในตำแหน่งหน้าที่หรือตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น หรือการแนะนำหรือช่วยเหลือในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียง โดยมิได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ แม้ว่าการกระทำจะเป็นคุณหรือโทษแก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นยุติหรือระงับการกระทำใดที่เห็นว่า อาจทำให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสามต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๓๖ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตออกเสียง กรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียง คณะอนุกรรมการ อนุกรรมการ คณะบุคคลหรือบุคคลที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๗ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ใดขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวหรือไม่ให้ความสะดวกพอสมควรต่อการไปใช้สิทธิออกเสียงของผู้บังคับบัญชาหรือลูกจ้าง แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘ ผู้ใดทำลายบัตรที่มีไว้สำหรับการออกเสียงโดยไม่มีอำนาจกระทำได้หรือจงใจกระทำการด้วยประการใดๆ ให้บัตรออกเสียงประชามติชำรุด หรือเสียหาย หรือกระทำการด้วยประการใดๆ แก่บัตรเสียให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ถ้าผู้กระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานหรือเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการออกเสียงต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๓๙ ผู้ใดกระทำการในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียง ดังต่อไปนี้

(๑) ออกเสียงหรือพยายามออกเสียง โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิออกเสียงหรือไม่มีสิทธิลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้น

(๒) ใช้บัตรอื่นที่มีใช้บัตรออกเสียงประชามติมาออกเสียง

(๓) นำบัตรออกเสียงประชามติออกไปจากที่ออกเสียง

(๔) ทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรออกเสียงประชามติ เพื่อให้ผู้อื่นรู้ว่าเป็นบัตรออกเสียงประชามติของตน หรือใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ใดบันทึกภาพบัตรออกเสียงประชามติที่ตนได้ลงคะแนนออกเสียงแล้ว

(๕) ขัดคำสั่งกรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่สั่งให้ออกไปจากที่ออกเสียง เพราะเหตุที่ผู้นั้นขัดขวางการออกเสียง ตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง

(๖) นำบัตรออกเสียงประชามติใส่ในหีบบัตรออกเสียงประชามติโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง เพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนออกเสียงโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรออกเสียงประชามติเพิ่มขึ้นจากความจริง

(๗) กระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถใช้สิทธิได้หรือขัดขวาง หรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไป ณ ที่ออกเสียง หรือเข้าไป ณ ที่ออกเสียง หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าว ภายในกำหนดเวลาที่จะออกเสียง

(๘) ก่อความวุ่นวายขึ้นในที่ออกเสียง หรือกระทำการใดอันเป็นการรบกวนหรือเป็นอุปสรรคแก่การออกเสียง

ผู้กระทำได้ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผู้กระทำได้ตาม (๖) (๗) หรือ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๔๐ ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ก่อความวุ่นวายเพื่อให้การออกเสียงไม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๒) ให้ เสนอให้หรือสัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด เพื่อจะจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๓) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคาม เพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง ออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง หรือเพื่อให้สำคัญผิดในวัน เวลา ที่ออกเสียง หรือวิธีการลงคะแนนออกเสียง

(๔) เปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพ ทำให้สูญหาย ทำให้ไร้ประโยชน์ นำไป หรือขัดขวางการส่งซึ่งหีบบัตรออกเสียงประชาชนหรือบัตรออกเสียงประชามติ เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย

(๕) เล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันขั้นต่อใดๆ อันมีผลเป็นการจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียง ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๖) เรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจะ
ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียงหรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

ผู้ใดกระทำได้ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท และผู้กระทำได้ตาม (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ ศาลอาจสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดไม่เกินห้าปีด้วยก็ได้

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนตาม (๖) เป็นผู้รับหรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายก่อนหรือในวันออกเสียง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๔๑ ผู้ใดเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการออกเสียงในระหว่างเวลาเจ็ดวันก่อนวันออกเสียงจนถึงเวลาสิ้นสุดการออกเสียงในวันออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ กรรมการประจำหน่วยออกเสียงผู้ใดจงใจนับบัตรออกเสียงประชามติหรือคะแนนในการออกเสียงให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใดๆ โดยมีได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรออกเสียงประชามติชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใดๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตรออกเสียงประชามติให้ผิดไปจากความจริง หรือทำรายงานการออกเสียงไม่ตรงความจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

.....

.....